Lietas arhīva Nr. CA-0450-17/16
ECLI:LV:RAT:2017:1023.C04316608.1.S

SPRIEDUMS
Latvijas Republikas vārdā
Rīgā, 2017.gada 23.oktobrī

Rīgas apgabaltiesas Civillietu tiesas kolēģija šādā sastāvā:
tiesas sēdes priekšsēdētājs tiesnesis V.Vazdiķis
tiesnese I.Stuberovska
tiesnese O.Blūmfelde
ar tiesas sēžu sekretārēm D.Indāni, S.Melderi,
piedaloties prasītājam /pers. A/,
Rīgā, Brīvības bulvārī 34 atklātā tiesas sēdē izskatīja civillietu /pers. A/ prasībā pret /pers. B/ par parāda piedziņu sakarā ar /pers. B/ apelācijas sūdzību par Rīgas apgabaltiesas Civillietu tiesas kolēģijas 2016.gada 9.maija spriedumu.

Aprakstošā daļa

[1] /pers. A/ (turpmāk arī – Prasītājs) cēlis tiesā prasību pret /pers. B/ (turpmāk arī – Atbildētājs) par neatmaksātā aizdevuma USD 250 000,00 un 81 600,00 *euro*, kā arī likumisko procentu USD 24 250,00 un 5 801,50 *euro* piedziņu, kopā pēc valūtu konvertācijas lūdzot piedzīt 204 310,37 Ls.

[2] Ar Rīgas apgabaltiesas Civillietu tiesas kolēģijas 2016.gada 9.maija spriedumu prasība apmierināta daļēji.
No Atbildētāja par labu Prasītājam piedzīts neatmaksātais aizdevums 266 929,06 *euro*, likumiskie procenti par laika posmu no 2008.gada 3.oktobra līdz 2008.gada 16.oktobrim 568,88 *euro* un tiesas izdevumi 3735,02 *euro*, kopā piedzenot 271 232,96 *euro*.
Prasītājam atzītas tiesības saņemt no Atbildētāja likumiskos 6% gadā no neatmaksātās aizdevuma pamatsummas 266 929,06 *euro* par laiku no sprieduma spēkā stāšanās dienas līdz sprieduma izpildei.
Noraidīta prasību daļā par likumisko procentu piedziņu USD 24 250,00 un 5 232,62 *euro* apmērā.
No Atbildētāja par labu valstij piedzīti ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi 49,60 *euro*.
Tiesa konstatējusi, ka prasības priekšmets lietā ir no aizdevuma līguma izrietošo maksājumu saistību izpilde, turklāt prasījums balstīts uz bankas pārskaitījumiem, atbilstoši kuriem Prasītājs ar bankas starpniecību pārskaitījis Atbildētājam naudas summas, kā pamatojumu pārskaitījumam norādot – aizdevums. Kopā izsniegts aizdevums USD 250 000,00 un 81 600,00 *euro*.
Tāpat tiesa konstatējusi, ka Atbildētājs savu iebildumu pamatojumam, ka par Prasītāja doto naudu nopirkti dimanti, kuri nosūtīti pēc Prasītāja norādītās adreses, pievienojis rakstveida pierādījumus – Faktūrrēķinu un Vienošanos.
Tiesa atzinusi, ka starp pusēm noslēgts aizdevuma līgums, atbilstoši kuram laika posmā no 2007.gada 19.janvāra līdz 2008.gada 3.jūlijam Prasītājs izsniedzis aizdevumu Atbildētājam par kopējo summu USD 250 000,00 un 81 600,00 *euro* apmērā.
Tāpat tiesa atzinusi, ka Atbildētāja iesniegtie rakstveida pierādījumi nepierāda Atbildētāja saistību izpildi pret Prasītāju. Pierādījumi, ka izrakstītais Faktūrrēķins ir apmaksāts lietā nav, un 2007.gada Vienošanās neapliecina Prasītāja naudas summas izlietojumu Prasītāja interesēs un atbilstoši Prasītāja norādēm.
Vērtējot pušu sniegtos paskaidrojumus, kopsakarā ar lietas materiālos esošajiem pierādījumiem, tiesa secinājusi, ka pierādītas ir pušu un aizdevuma līguma izrietošās darījuma attiecības. Savukārt pierādījumi Atbildētāja apgalvojumam, ka pušu starpā pastāvējis darījums, atbilstoši kuram visa minētā summa novirzīta atbilstoši Prasītāja norādījumiem, nav. Līdz ar to, tiesa atzinusi, ka nav pamata uzskatīt, ka aizdevums ir izpildīts ar pretizpildījumu.
Tiesa atzinusi, ka likumiskie procenti par neatmaksātās aizdevuma pamatsummas lietošanu piedzenami par laika posmu no 2008.gada 3.oktobra līdz prasības celšanas dienai – 2008.gada 16.oktobrim. Neatmaksātais aizdevums sastāda 266 929,06 *euro* un likumiskie procenti par laika posmu no 2008.gada 3.oktobra līdz 2008.gada 16.oktobrim, t.i., par 13 dienām, sastāda 568,88 *euro*, kas ir piedzenami no Atbildētāja par labu Prasītājam.

[3] 2016.gada 31.maijā Atbildētājs iesniedzis apelācijas sūdzību par Rīgas apgabaltiesas Civillietu tiesas kolēģijas 2016.gada 9.maija spriedumu, pārsūdzot to pilnā apmērā.
Norādīts, ka: 1) tiesa nepamatoti secinājusi, ka starp Prasītāju un Atbildētāju ir noslēgts aizdevuma līgums un, ka Atbildētājam ir pienākums atmaksāt aizdevumu; 2) spriedumā tiesa nepamatoti atzinusi, ka Prasītāja Atbildētājam pārskaitītie naudas līdzekļi nav izlietoti Prasītāja interesēs; 3) tiesa nepamatoti atzinusi, ka Prasītājs ir pierādījis parāda apmēru; 4) tiesa pārkāpusi Civilprocesa likuma 193.pantu, jo nav analizējusi un vērtējusi Atbildētāja iesniegtos pierādījumus.

[4] Apelācijas instances tiesas sēdē Prasītājs uzturēja prasību, apelācijas sūdzību neatzina.
Apelācijas instances tiesas sēdē Atbildētājs nebija ieradies. 2017.gada 5.oktobrī tiesā saņemts Atbildētāja iesniegums, kurā izteikts lūgums lietas izskatīšanu atlikt, jo Atbildētājs nevar tiesas sēdē ierasties slimības dēļ. Iesniegumam pievienotas darba nespējas lapas A kopija. Izvērtējot Atbildētāja lūgumu kopsakarā ar lietas materiāliem, Civillietu tiesas kolēģija konstatē, ka Atbildētājs iesniegumam nav pievienojis nekādus rakstveida pierādījumus (izraksts no ambulatorā pacienta medicīnas kartes), kuri apstiprinātu, ka Atbildētājs nevar ierasties tiesas sēdē veselības stāvokļa dēļ. Atbildētāja iesniegumam pievienotā darba nespējas lapas A kopija nesatur nekādu informāciju par to, ka Atbildētājam ārsts noteicis mājas režīmu. Pamatojoties uz minēto un nekonstatējot Civilprocesa likuma 209.pantā noteiktos pamatus lietas izskatīšanas atlikšanai, Civillietu tiesas kolēģija atzīst par iespējamu izskatīt lietu Atbildētāja prombūtnē, atzīstot viņa neierašanos tiesas sēdē par neattaisnotu.

Motīvu daļa

[5] Civillietu tiesas kolēģija, noklausījusies lietas dalībnieku paskaidrojumus, izvērtējusi apelācijas sūdzības motīvus, pārbaudījusi un novērtējusi lietai pievienotos rakstveida pierādījumus, atzīst, ka Prasītāja prasība ir pamatota un apmierināma, savukārt Atbildētāja apelācijas sūdzība ir noraidāma turpmāk

norādīto apsvērumu dēļ.

[6] Saskaņā ar Civilprocesa likuma 426.panta pirmo daļu, 430.panta trešo daļu apelācijas instances tiesa izskata lietu pēc būtības sakarā ar apelācijas sūdzību tādā apjomā, kā lūgts šajā sūdzībā, un nepārbauda pirmās instances tiesas konstatētos faktus, ja tie nav apstrīdēti apelācijas sūdzībā.

No apelācijas sūdzības Civillietu tiesas kolēģija konstatē, ka pirmās instances tiesas spriedums nav pārsūdzēts daļā, ar kuru noraidīta prasība par likumisko procentu piedziņu USD 24 250,00 un 5 232,62 *euro* apmērā, līdz ar ko spriedums šajā daļā ir stājies likumīgā spēkā un Civillietu tiesas kolēģijai nav tiesiska pamata to revidēt.

[7] Civilprocesa likuma 432.panta piektajā daļā noteikts – gadījumā, ja tiesa, izskatot lietu, atzīst, ka zemākās instances tiesas spriedumā ietvertais pamatojums ir pareizs un pilnībā pietiekams, tā sprieduma motīvu daļā var norādīt, ka pievienojas zemākās instances tiesas sprieduma motivācijai, šā likuma 193.panta piektajā daļā noteiktos apsvērumus sprieduma motīvu daļā šādā gadījumā var nenorādīt.

Pamatojoties uz minēto tiesību normu, Civillietu tiesas kolēģija atzīst, Rīgas apgabaltiesas Civillietu tiesas kolēģijas 2016.gada 9.maija spriedumā ir pilnīgi un vispusīgi izvērtēti visi lietas apstākļi un rakstveida pierādījumi, līdz ar ko tiesa taisījusi pamatotu spriedumu par prasības apmierināšanu, tādēļ pievienojas šī sprieduma motivācijai un neatkārto tajā minētos argumentus.

[8] Izvērtējot Atbildētāja apelācijas sūdzībā ietvertos argumentus un apsvērumus, Civillietu tiesas kolēģija konstatē, ka tie ir nepamatoti un noraidāmi turpmāk norādīto iemeslu dēļ.

[8.1] Apelācijas sūdzībā cita starpā norādīts – tiesa nepamatoti secinājusi, ka starp Prasītāju un Atbildētāju ir noslēgts aizdevuma līgums un, ka Atbildētājam ir pienākums atmaksāt aizdevumu.

Pārbaudot pirmās instances tiesas spriedumu, Civillietu tiesas kolēģija konstatē, ka pirmās instances tiesa sprieduma motīvu daļā [7.1] punktā detalizēti analizējusi pierādījumus, tostarp arī piecus maksājuma uzdevumus *(lietas 17.-21.lapa)*, kuros tieši norādīts, kādas naudas summas Prasītājs pārskaitījis Atbildētājam, un, ka pārskaitījuma mērķis ir aizdevums. Ar to Prasītājs pietiekamā ticamības pakāpē pierādījis, ka naudas līdzekļi Atbildētājam tikuši aizdoti – naudas nodošanas fakts pierādīts ar maksājuma uzdevumiem.

Civilprocesa likuma 93.panta pirmā daļa noteic, ka atbildētājam jāpierāda savu iebildumu pamatotība.

Atbildētājs nav iesniedzis nedz pirmās, nedz apelācijas instances tiesai nekādus pierādījumus tam, ka starp pusēm pastāvētu jebkādas citas tiesiskās attiecības, kuru ietvaros notikusi iepriekš minētajos maksājuma uzdevumos norādīto naudas summu pārskaitīšana Atbildētājam.

Pie šādiem apstākļiem Civillietu tiesas kolēģija atzīst šo apelācijas sūdzības argumentu par nepamatotu un noraidāmu.

[8.2] Apelācijas sūdzībā cita starpā norādīts – spriedumā tiesa nepamatoti atzinusi, ka Prasītāja Atbildētājam pārskaitītie naudas līdzekļi nav izlietoti Prasītāja interesēs.

Pārbaudot visus lietas materiālus, Civillietu tiesas kolēģija konstatē, ka Atbildētājs nav iesniedzis nedz pirmās, nedz apelācijas instances tiesai nekādus pierādījumus tam, ka saņemtie naudas līdzekļi būtu izlietoti Prasītāja interesēs.

Pie nodibinātajiem apstākļiem Civillietu tiesas kolēģija atzīst šo apelācijas sūdzības argumentu par nepamatotu un noraidāmu.

[8.3] Apelācijas sūdzībā cita starpā norādīts – tiesa nepamatoti atzinusi, ka Prasītājs ir pierādījis parāda apmēru.

Pārbaudot lietas materiālus Civillietu tiesas kolēģija konstatē: 1) Atbildētājs pirmās instances tiesai nav iesniedzis rakstveida paskaidrojumus; 2) pirmās instances tiesas sēdē Atbildētājs ir iebildis pret parāda esamību pēc būtības. Tādējādi, Atbildētājs par parāda apmēru kā tādu, nav izteicis nekādus iebildumus.

Jau iepriekš šajā spriedumā Civillietu tiesas kolēģija konstatēja, ka pirmās instances tiesa sprieduma motīvu daļā [7.1] punktā detalizēti analizējusi pierādījumus, tostarp arī lietas materiāliem pievienotos piecus maksājuma uzdevumus *(lietas 17.-21.lapa)*, kuros tieši norādīts, kādas naudas summas Prasītājs pārskaitījis Atbildētājam, un, ka pārskaitījuma mērķis ir aizdevums.

Atbildētājs nav iesniedzis jebkādus pierādījumus tam, ka būtu saņemtās naudas summas atmaksājis Prasītājam.

Pie nodibinātajiem apstākļiem Civillietu tiesas kolēģija atzīst šo apelācijas sūdzības argumentu par nepamatotu un noraidāmu.

[8.4] Apelācijas sūdzībā cita starpā norādīts – tiesa pārkāpusi Civilprocesa likuma 193.pantu, jo nav analizējusi un vērtējusi Atbildētāja iesniegtos pierādījumus.

Pārbaudot pirmās instances tiesas spriedumu, Civillietu tiesas kolēģija atzīst, ka minētais arguments ir pretrunā ar sprieduma saturu, līdz ar ko nepamatots.

Civillietu tiesas kolēģija atrod, ka vienīgie Atbildētāja iesniegtie pierādījumi lietā ir faktūrrēķins 01/06 no 14.12.2006 un Vienošanās parakstīta Rīgā 09.02.2007. kopijas ar tulkojumiem valsts valodā.

Pārbaudot pirmās instances tiesas spriedumu, Civillietu tiesas kolēģija konstatē, ka pirmās instances tiesa minētos pierādījumus detalizēti analizējusi sprieduma motīvu daļā [7.1] punktā un devusi tiem savu novērtējumu.

Civillietu tiesas kolēģijas ieskatā tas, ka Atbildētājs nepiekrīt šim novērtējumam, nevar kalpot par pamatu atzīt, ka tiesa pārkāpusi Civilprocesa likuma 193.pantu.

Pie nodibinātajiem apstākļiem Civillietu tiesas kolēģija atzīst, ka apelācijas sūdzība ir pilnībā noraidāma kā nepamatota.

Izvērtējot pirmās instances tiesas spriedumu, Civillietu tiesas kolēģija atzīst, ka pirmās instances tiesa vispusīgi un pilnīgi izvērtējusi visus lietas materiālos esošos rakstveida pierādījumus, devusi tiem atbilstošu novērtējumu un balstoties uz tiesību normām taisījusi pamatotu spriedumu par prasības apmierināšanu.

[9] Civilprocesa likuma 41.panta pirmā daļa cita starpā noteic, ka pusei, kuras labā taisīts spriedums, tiesa piespriež no otras puses visus tās samaksātos tiesas izdevumus. Ja prasība apmierināta daļēji, šajā pantā norādītās summas piespriež prasītājam proporcionāli tiesas apmierināto prasījumu apmēram, bet atbildētājam - proporcionāli tai prasījumu daļai, kurā prasība noraidīta.

Iesniedzot prasības pieteikumu /pers. A/ ir veicis valsts nodevas samaksu par prasības pieteikuma iesniegšanu tiesā 2280,86 *euro* (LVL 1603,00) apmērā, kā arī valsts nodevas samaksu par prasības nodrošinājumu 1454,17 *euro* (LVL 1022,00) apmērā, pavisam kopā 3735,03 *euro*.

No prasības pieteikuma konstatējams, ka sākotnējā prasības summa ir bijusi LVL 204 310,37 jeb 290 707,46 *euro*.

Prasība tikusi apmierināta daļēji, piedzenot no Atbildētāja par labu Prasītājam parādu un procentus kopā 267 497,94 *euro*.

Pie šādiem apstākļiem Civillietu tiesas kolēģija, veicot matemātiskus aprēķinus, konstatē, ka prasība tikusi apmierināta 92,02 % apmērā.

Pamatojoties uz minēto no Atbildētāja par labu Prasītājam piedzenama proporcionāla samaksāto tiesas izdevumu daļa 3436,97 *euro* ((3735,03 : 100) x 92,02 = 3436,97).

Atbilstoši Civilprocesa likuma 42.panta otrajai daļai, no Atbildētāja valsts ienākumos piedzenami nesamaksātie ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi 61,41 *euro*.

Atbilstoši Civilprocesa likuma 204.[1] pantam nosakāms termiņš sprieduma labprātīgai izpildei.

Pamatojoties uz Civilprocesa likuma 195.pantu Prasītājam ir nosakāmas tiesības saņemt likumiskos 6% gadā no piedzītās parāda summas 266 929,06 *euro* līdz sprieduma izpildei.

Rezolutīvā daļa

Pamatojoties uz Civilprocesa likuma 193., 194.pantu, 199.panta trešo daļu, 204.1 pantu, 432., 433.pantu, Civillietu tiesas kolēģija

nosprieda

daļēji apmierināt /pers. A/ prasību pret /pers. B/ par parāda piedziņu.

Piedzīt no /pers. B/, personas kods /personas kods/, par labu /pers. A/, personas kods /personas kods/, neatmaksāto aizdevumu 266 929,06 *euro*, likumiskos procentus par laika posmu no 2008.gada 3.oktobra līdz 2008.gada 16.oktobrim 568,88 *euro*, kopā piedzenot 267 497,94 *euro* (divi simti sešdesmit septiņi tūkstoši četri simti deviņdesmit septiņi *euro* 94 centi).

Piedzīt no /pers. B/, personas kods /personas kods/, par labu /pers. A/, personas kods /personas kods/, tiesas izdevumus 3436,97 *euro* (trīs tūkstoši četri simti trīsdesmit seši *euro* 97 centi).

Atzīt /pers. A/, personas kods /personas kods/, tiesības saņemt no /pers. B/, personas kods /personas kods/, likumiskos 6% gadā no neatmaksāta aizdevuma pamatsummas 266 929,06 *euro* par laiku no sprieduma spēkā stāšanās dienas līdz sprieduma izpildei.

Piedzīt no /pers. B/, personas kods /personas kods/, par labu valstij ar lietas izskatīšanu saistītus izdevumus 61,41 *euro* (sešdesmit viens *euro* 41 cents).

Ar lietas izskatīšanu saistīto izdevumu samaksa veicama Valsts kases kontā Nr.LV51TREL2190458019000 un samaksu apliecinoši dokumenti sprieduma labprātīgai izpildei noteiktajā termiņā iesniedzami Rīgas apgabaltiesā.

Noteikt /pers. B/termiņu sprieduma labprātīgai izpildei 10 (desmit) dienas no sprieduma spēkā stāšanās dienas.

Spriedumu var pārsūdzēt kasācijas kārtībā 30 (trīsdesmit) dienu laikā no sprieduma pasludināšanas dienas Augstākās tiesas Civillietu departamentā, kasācijas sūdzību iesniedzot Rīgas apgabaltiesā.

Tiesneši V.Vazdiķis

O.Blūmfelde

I.Stuberovska